

شماره: ۵۲۸۷، ۱۳۹۰/۰۶/۲۴
تاریخ: ۲۴/۰۶/۱۳۹۰
پیوست:

دفتر رئیس

بسم الله تعالى

کلیه معاونت‌ها و دفاتر مستقل حوزه ستادی

کلیه شرکت‌های مادر تخصصی

کلیه مراکز آموزشی و پژوهشی

در راستای ایجاد زمینه‌های لازم برای دستیابی به اهداف و راهبردهای پدافند غیرعامل و سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و هدایت منسجم مدیریت بحران، بدینوسیله «نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل» جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

سید پرویز فتاح
وزیر نیرو

تمام
سازمان امنیت ملی
جمهوری اسلامی ایران
پرسنل عامل محترم شرکت که برآمده
جهت للاحتیاج احراز آنها درخواست
مکرر
۸۷/۰۶/۲۰

شرکت سهامی مدیریت صلح آذربایجان
دبیر خانه مسوکنی
شماره ۳۶۰۷۳
تاریخ ۱۴۰۷/۰۶/۲۰

۱۳۹۷/۰۶/۲۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نیرو

نظام نامه مدیریت بحران و مدافعت غیر عامل
وزارت نیرو

معاونت امور تحقیقات و متابع انسانی
دفتر توسعه مدیریت و تحول اداری

شهریور ۱۳۸۷

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نیرو

نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
وزارت نیرو

مقام تصویب کننده : وزیر نیرو

دریافت کنندگان سند جهت اجرا:

- قائم مقام و کلیه معاونین وزیر
- کلیه شرکت های مادر تخصصی
- مؤسسات و مراکز آموزشی و پژوهشی وابسته به وزارت نیرو
- دفتر فناوری اطلاعات
- دفتر وزارتی و ارتباطات مردمی
- دفتر توسعه مدیریت و تحول اداری

"فهرست"

صفحه

عنوان

۱	..... مقدمه
۱	..... ۱ - اهداف
۱	..... ۲ - محدوده اجرا
۲	..... ۳ - مسئولیت ها
۲	..... ۴ - اصول و ساختار
۲	..... ۴/۱ - تعاریف
۳	..... ۴/۲ - ساختار
۴	..... ۴/۳ - ارکان
۵	..... ۴/۴ - وظایف
۷	..... ۵ - بازنگری
۸	..... ۶ - کترل سند
۹	..... ۷ - گردآورندهای سند

شماره سند : ۱-ن م ب پ - م ب پ	مدیریت بحران و پدافند غیرعامل	جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
تاریخ صدور : ۸۷/۶/۲	نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل	

مقدمه

با عنایت به وجود واقعیت تلخ تهدید خارجی، بحرانهای داخلی و حوادث قهری طبیعی و در مقابل آن رشد و پیشرفت خارق العاده بشر در عرصه علوم و فناوریها و به منظور حفظ آمادگی‌های دفاعی و پاسخگویی مناسب و سریع و به جا به تهدیدات، ضرورت تدوین و اجرای نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل به منظور سیاست گذاری، برنامه‌ریزی، ایجاد هماهنگی و انسجام در این زمینه‌ها و استفاده از کلیه امکانات و تجهیزات برای مواجهه با حوادث طبیعی و سوانح غیرمترقبه و تهاجمات خارجی و کاهش خسارات مالی و جانی اجتناب ناپذیر می‌باشد.

به همین منظور "نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل" تدوین گردیده است.

۱- اهداف

- پیشگیری و کاهش صدمات و خسارات مالی و جانی در حوادث غیرمترقبه و تهدیدات خارجی
- افزایش پایداری تاسیسات
- برنامه ریزی و اجرای طرحهای ایمن سازی تاسیسات حساس صنعت آب و برق
- کسب آمادگی‌های لازم در ابعاد سازماندهی و تامین و تجهیز منابع
- برنامه ریزی و اجرای برنامه‌های مدیریت بحران
- توانمندسازی مناطق بحران زده

۲- محدوده اجرا

- حوزه ستادی وزارت نیرو
- شرکتهای مادر تخصصی
- کلیه شرکتهای زیرمجموعه شرکتهای مادر تخصصی
- مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی

مدیریت بحران و پدافند غیرعامل

شماره سند: ۱-ن م ب پ - م ب پ
تاریخ صدور: ۸۷/۶/۲
شماره تجدید نظر:
تاریخ تجدید نظر:

نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل

۳- مسؤولیت ها

- مسؤولیت اجرا در شرکتهای مادر تخصصی و زیرمجموعه آنها بر عهده مدیر عامل می باشد.
- مسؤولیت اجرا در مراکز آموزشی و پژوهشی به عهده رئیس مرکز می باشد.
- مسؤولیت برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای این نظام نامه بر عهده قائم مقام وزیر می باشد.

۴- اصول و ساختار

۱-۴- تعاریف

الف- بحران: حادثی است که در اثر رخدادها و عملکردهای طبیعی و انسانی به طور ناگهانی به وجود می آید، مشقت و سختی را به یک مجموعه یا جامعه انسانی تحمیل می کند و بر طرف کردن آن نیازمند اقدامات اضطراری، فوری و فوق العاده است.

۱-الف- بحران استانی: سطح تصمیم گیری و مدیریت بحران در حد اختیارات و امکانات مدیران عامل شرکتهای استانی است.

۲-الف- بحران ملی: سطح تصمیم گیری و مدیریت بحران در گستره کشور می باشد.

ب- مدیریت بحران: فرآیند عملکرد و برنامه ریزی است که با مشاهده، تجزیه و تحلیل بحران ها، به صورت جامع و هماهنگ با استفاده از ابزارهای موجود تلاش می کند از بحران ها پیش گیری نماید یا در صورت بروز آنها در جهت کاهش آثار، آمادگی لازم، امداد رسانی سریع و بهبود اوضاع تا وضعیت عادی تلاش نماید و شامل مراحل زیر می باشد:

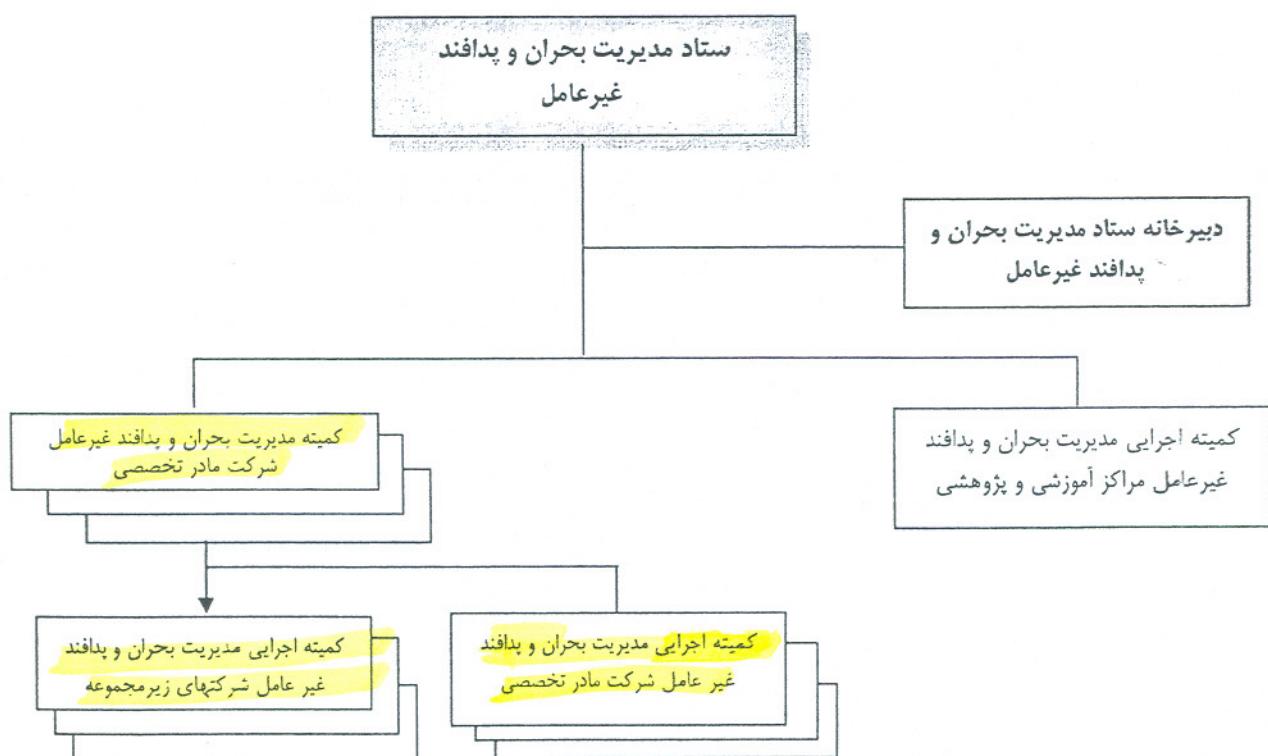
- پیشگیری و کاهش اثرات.
- آمادگی.
- مقابله.
- بازسازی.

شماره سند: ۱-ن م ب پ - م ب پ	مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
تاریخ صدور: ۸۷/۶/۲	
شماره تجدید نظر:	نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
تاریخ تجدید نظر:	

ج - پدافند غیرعامل: در راستای حفاظت و افزایش پایداری طرحها، ساختمانها و تاسیسات حساس و مهم و انجام فعالیتهای مختلف که مستلزم به کارگیری جنگ افزار نبوده و با اجرای آن می‌توان از وارد شدن خسارات مالی و تجهیزات و تاسیسات حیاتی و حساس نظامی و غیرنظامی و تلفات انسانی جلوگیری نموده و یا میزان این خسارات و تلفات را به حداقل ممکن کاهش داد.

د - دستورالعمل اجرایی مدیریت بحران و پدافند غیرعامل: سندی است رسمی که بر اساس مصوبات قانونی و با توجه به سیاستها و برنامه‌ها، چگونگی انجام وظایف مرتبط با مدیریت بحران و پدافند غیرعامل را تعیین می‌نماید.

۴-۲- ساختار

شماره سند: ۱-ن م ب پ - م ب پ	مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
تاریخ صدور: ۸۷/۶/۲	
شماره تجدید نظر:	نظامنامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
تاریخ تجدید نظر:	

۳-۴- ارکان: ارکان نظامنامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل عبارتند از:

- ۱- ستاد مدیریت بحران و پدافند غیرعامل.
- ۲- دبیرخانه ستاد مدیریت بحران و پدافند غیرعامل.
- ۳- کمیته مدیریت بحران و پدافند غیرعامل شرکت‌های مادر تخصصی.
- ۴- کمیته اجرایی مدیریت بحران و پدافند غیرعامل شرکت‌های مادر تخصصی، شرکت‌های زیرمجموعه و مراکز

آموزشی و پژوهشی

۴-۴- وظایف و ترکیب اعضا:

- ستاد مدیریت بحران و پدافند غیرعامل.

این ستاد با هدف راهبری مدیریت بحران و پدافند غیرعامل در صنعت آب و برق ایجاد گردیده و اعضای آن عبارتند از:

رئیس ستاد	- وزیر نیرو یا قائم مقام وزیر
دبیر ستاد	- رئیس اداره مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
نایب رئیس و عضو ستاد	- معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی
عضو ستاد	- مدیران عامل شرکت‌های مادر تخصصی
عضو ستاد	- مدیر کل حراست
عضو ستاد	- فرمانده بسیج وزارت نیرو

شماره سند: ۱۳۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ تاریخ صدور: ۸۷/۶/۲	مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
شماره تجدید نظر: تاریخ تجدید نظر:	نظامنامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل

- **وظایف:**

- سیاستگذاری و ارایه خطمشی های لازم در جهت استقرار نظام مدیریت بحران و پدافند غیرعامل.
- تصویب دستورالعمل های اجرایی مدیریت بحران و پدافند غیرعامل.
- نظارت کلان بر عملکرد و برنامه های اجرایی کمیته های مدیریت بحران و پدافند غیرعامل.
- هماهنگی با مراجع قانونی ذیربط و فرماندهی عملیات در بحران های ملی.
- * حکم اعضا توسط مقام عالی وزارت ابلاغ می گردد.

- **دبیرخانه ستاد مدیریت بحران و پدافند غیر عامل:**

دبیرخانه ستاد با ایجاد یک اداره در حوزه قائم مقام و از محل جایه جایی پست های سازمانی اداره امور پدافند غیرعامل اداره کل حراست ایجاد می گردد. رئیس اداره مجبور دبیر ستاد می باشد.

- **وظایف:**

- تدوین سیاستها، خطمشی ها و برنامه های مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
- تدوین دستورالعمل های اجرایی
- انجام مطالعات و بررسی های تخصصی و کارشناسی
- انجام امور دبیرخانه ای ستاد
- انجام هماهنگی و برقراری ارتباط با کمیته
- تدوین گزارش های نظارتی دوره ای و موردنی
- مسئولیت اجرای نظامنامه در حوزه ستادی

شماره سند: آن م ب پ - م ب پ	مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
تاریخ صدور: ۸۷/۶/۲	نظامنامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
شماره تجدید نظر: تاریخ تجدید نظر:	

کمیته مدیریت بحران و پدافند غیرعامل شرکت های مادر تخصصی.

- این کمیته با هدف هماهنگی و راهبری مدیریت بحران و پدافند غیر عامل در شرکتهای مادر تخصصی و

شرکت های زیر مجموعه تشکیل گردیده و اعضای آن عبارتند از:

- مدیر عامل
- معاونین ذیربطری به انتخاب مدیر عامل
- مدیر کل حراست (یا عنوانین مشابه)
- مدیر کل روابط عمومی (یا عنوانین مشابه)
- معاون بهره برداری (یا عنوانین مشابه)
- فرمانده بسیج شرکت
- رئیس کمیته
- عضو کمیته

- وظایف:

- اجرای سیاستها و برنامه های ابلاغ شده از سوی ستاد مدیریت بحران و پدافند غیرعامل.
- راهبری و نظارت بر عملکرد کمیته های اجرایی شرکت های زیر مجموعه و شرکت مادر تخصصی.
- برنامه ریزی و ایجاد هماهنگی بین کمیته های اجرایی شرکت های زیر مجموعه و شرکت مادر تخصصی.
- ارایه گزارش از اقدامات و فعالیت ها به ستاد.
- برنامه ریزی انجام امور کارشناسی و تخصصی مدیریت بحران و پدافند غیرعامل در مجموعه ذیربطری و پیشنهاد جهت طرح و تصویب در ستاد.

※ دبیرخانه کمیته در حوزه معاونت برنامه ریزی (یا عنوانین مشابه) با ریاست مشاور معاونت و حدائق یک پست سازمانی

کارشناس تعیین می گردد.

شماره سند: ۱-ن م ب پ - م ب پ	تاریخ صدور: ۸۷/۶/۲	مدیریت بحران و پدافند غیرعامل	جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
شماره تجدید نظر:	تاریخ تجدید نظر:	نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل	

کمیته های اجرایی مدیریت بحران و پدافند غیر عامل:

- این کمیته ها براساس دستورالعمل های اجرایی در شرکت های مادر تخصصی، زیر مجموعه و مراکز آموزشی و پژوهشی به منظور انجام وظایف ذیل تشکیل می گردد.

- وظایف:

- هماهنگی و پیگیری اجرای مصوبات و سیاست های ابلاغ شده از سوی ستاد مدیریت بحران و پدافند غیرعامل شرکت های مادر تخصصی.
- برنامه ریزی و اجرای طرح های مناسب در زمینه های مدیریت بحران و پدافند غیرعامل.
- فرماندهی عملیات در بحران های استانی.
- اجرای آماده باش و انجام اقدامات براساس دستورالعمل های اجرایی.
- سازماندهی و تجهیز منابع انسانی.
- اجرای آموزش های مورد نیاز.
- همکاری در مدیریت بحران در سایر مناطق هم جوار.

5- بازنگری

- این نظام نامه در شرایط ذیل قابل بازنگری می باشد.
- لزوم هماهنگی با ضوابط و مقررات.
- به منظور ارتقای کارآیی.
- دستور مقام عالی وزارت.

شماره سند: آن م ب پ - م ب پ تاریخ صدور: ۸۷/۶/۲ شماره تعجیل د نظر: تاریخ تعجیل د نظر:	مدبوبت بحران و پدافند غیرعامل نظام نامه مدبو悲 بحران و پدافند غیرعامل	 جمهوری اسلامی ایران وزارت ایند
---	---	--

کنترل سند

۱ - صدور سند

مهر و امضا	☐ سند با خصوصیات آئین نامه تولید، بهره برداری و بازنگری اسناد اداری مطابقت دارد. نام و نام خانوادگی کنترل کننده: علی جمالی سمت: مدیر کل دفتر توسعه مدیریت و تحول اداری
------------	--

۲ - دریافت سند و کنترل های لازم

مهر و امضا	تاریخ دریافت سند: ☐ نام سازمان: ☐ سند از نظر شکلی (تعداد اوراق، خوانایی و ...) کامل است. ☐ سند در فرم های مربوطه ثبت گردید. ☐ اسناد منسوخ و یا بی اعتبار مرتبط ابطال گردید. سمت: ☐ نام و نام خانوادگی کنترل کننده:
------------	---

۳ - بهره برداری

مهر واحد دریافت کننده	نام واحد سازمانی: تاریخ: تاریخ: سمت: ☐ دریافت سند ☐ خاتمه دوره اجرا نام و نام خانوادگی دریافت کننده:
-----------------------	--

۴ - ابطال سند

مهر و امضا	این سند در تاریخ: به استناد ابطال گردید. سمت: نام و نام خانوادگی ابطال کننده:
------------	---

صفحه ۸ از ۸

امضا

ت م ت / ت م